

Curtea de Apel Chişinău
Judecători: Nelea Budăi
Ion Muruianu, Valeri Efros

D E C I Z I E

20 iulie 2016

mun. Chişinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președinte, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Maria Ghervas, Nicolae Craiu

examinînd recursul declarat de Niculcea Edgar, în interesele Ludmilei Niculcea și recursul declarat de Leșan Nicolae, în interesele Angelei Eșanu,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Eșanu Angela împotriva Ludmilei Niculcea, cu privire la încasarea datoriei și cererea reconvențională depusă de C.A. „Niculcea Ludmila” împotriva Angelei Eșanu, cu privire la încasarea onorariului restant,

împotriva încheierii Curții de Apel Chişinău din 09 iunie 2016, prin care au fost admise parțial cererile înaintate de Niculcea Edgar, în interesele Ludmilei Niculcea și de Leșan Nicolae, în interesele Angelei Eșanu cu privire la scutirea de la plata taxei de stat,

c o n s t a t ă :

La data de 11 octombrie 2011, Eșanu Angela s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Ludmilei Niculcea, privind încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a indicat că, în vara anului 2010 a făcut cunoștință cu Ludmila Niculcea, care s-a prezentat ca fiind de profesie avocat, recomandându-și serviciile sale.

La data de 18 octombrie 2010, au încheiat contractul de asistență juridică, cu mențiunea pe verso despre acordarea serviciilor de împrumut a sumei de 40 000 euro și restituirea acesteia pînă la data de 23 octombrie 2010.

Deoarece avocatul Ludmila Niculcea nu și-a onorat obligațiunile asumate, a expediat în adresa acesteia mai multe somații de soluționare amiabilă a litigiului, la care a primit refuz și a fost înștiințată despre necesitatea achitării onorariului pentru serviciile acordate în mărime de 40 000 euro.

Solicită reclamanta, scutirea de la plata taxei de stat, admiterea acțiunii și încasarea din contul Ludmillei Niculcea în beneficiul său a sumei de 40 000 euro, echivalent în valută națională la data executării hotărârii.

La data de 16 aprilie 2013, C.A. „Niculcea Ludmila” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Angelei Eșanu, cu privire la încasarea onorariului restant.

În motivarea acțiunii reconvenționale a indicat că, la începutul lunii august, anul 2010, Eșanu Angela s-a adresat la C.A. „Niculcea Ludmila” pentru acordarea asistenței juridice necesare la promovarea concursului pentru suplinirea locurilor vacante de notar, organizat de Ministerul Justiției la finele anului 2010.

La data de 18 septembrie 2010, a încheiat contractul privind acordarea asistenței juridice Angelei Eșanu, care a fost înregistrat în registrul de evidență al contractelor sub nr. 12, conform căruia ultima și-a asumat obligațiunea de a achita onorariul stabilit.

Avocatul Niculcea Ludmila menționează că, și-a îndeplinit cu onestitate obligațiunile contractuale oferind multiple consultații și redactarea în comun a actelor notariale.

În urma obligațiilor asumate prin contractul de asistență juridică, Eșanu Angela a acumulat o restanță la plata onorariului în sumă de 40 000 euro.

Mai menționează că, reclamațiile expediate în adresa Angelei Eșanu despre achitarea retribuției convenite, au rămas fără răspuns.

Solicită C.A. „Niculcea Ludmila”, scutirea parțială de la plata taxei de stat, admiterea acțiunii, încasarea din contul Angelei Eșanu în beneficiul C.A. „Niculcea Ludmila” a onorariului restant în sumă de 40 000 euro și cheltuielile de judecată suportate la examinarea prezentei cauze.

Prin hotărârea Judecătoria Botanica mun. Chișinău din 16 decembrie 2015, a fost respinsă acțiunea înaintată de Eșanu Angela împotriva Ludmillei Niculcea cu privire la încasarea datoriei-împrumutului, ca fiind neîntemeiată. De asemenea a fost respinsă acțiunea reconvențională înaintată de C.A. „Niculcea Ludmila” împotriva Angelei Eșanu cu privire la încasarea onorariului restant, ca fiind neîntemeiată. A fost dispusă încasarea din contul Angelei Eșanu în beneficiul statului suma de 22 000 lei cu titlu de taxă de stat.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 09 iunie 2016, au fost admise parțial cererile înaintate de avocatul Leșan Nicolae, în interesele Angelei Eșanu și de avocatul Niculcea Edgar, în interesele Ludmillei Niculcea privind scutirea de la plata taxei de stat la declararea apelului, fiind dispusă scutirea parțială de la plata taxei de stat în mărime de 10750 lei. Nu s-a dat curs cererilor de apel fiind acordat termen apelantelor pentru achitarea taxei de stat în mărime de câte 8000 lei, pînă la data de 23 iunie 2016.

Invocînd ilegalitatea acestei încheieri, la data de 13 iunie 2016, Niculcea Edgar, în interesele Ludmillei Niculcea a declarat recurs nemotivat, fără a invoca temeiurile de fapt și de drept. Totodată a menționat că motivele recursului vor fi prezentate după ce v-a face cunoștință cu încheiere integrală.

La data de 22 iunie 2016, Leșan Nicolae, în interesele Angelei Eșanu a contestat cu recurs încheierea Curții de Apel Chișinău din 09 iunie 2016, solicitând admiterea recursului, casarea parțială a încheierii recurate cu dispunerea scutirii integrale de la plata taxei de stat la depunerea apelului.

În motivarea cererii de recurs a indicat că, Eșanu Angela după desfacerea căsătoriei are la întreținere un copil minor, nu este angajată în câmpul muncii și nu beneficiază de pensie pentru întreținerea copilului minor, iar conform art. 2 și art. 85 alin. (4) din Codul de procedură civilă, aceasta urmează a fi scutită integral de la plata taxei de stat.

Mai menționează că, necătfind la faptul scutirii parțiale de la plata taxei de stat de către instanța de apel, suma dispusă pentru achitare este una considerabilă iar Eșanu Angela este în imposibilitate de a achita această sumă deoarece are datoriile acumulate anterior pentru întreținerea copilului.

În conformitate cu art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Astfel, instanța de recurs constată că, recursul declarat la data de 22 iunie 2016 de către Leșan Nicolae, în interesele Angelei Eșanu și recursul declarat la data de 13 iunie 2016 de către Niculcea Edgar, în interesele Ludmillei Niculcea, împotriva încheierii Curții de Apel din 09 iunie 2016, au fost depuse în termenul prevăzut de lege.

Conform art. 426 alin. (3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind cererile de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a respinge recursurile declarate de Leșan Nicolae, în interesele Angelei Eșanu și de către Niculcea Edgar, în interesele Ludmillei Niculcea din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

La caz, se constată că avocatul Niculcea Edgar, acționând în interesele Ludmillei Niculcea, a depus cerere de recurs împotriva încheierii curții de Apel Chișinău din 09 iunie 2016, care, însă, este unul nemotivat și nu conține esența și temeiurile declarării lui, precum și argumentul ilegalității sau netemeinicii încheierii atacate.

Prin urmare, în lipsa acestor componente ale recursului instanța de recurs este în imposibilitatea de a verifica legalitatea încheierii contestate.

Pe cale de consecință este remarcat faptul că, deși recurentul a indicat cum că motivele desfășurate ale cererii de recurs vor fi prezentate suplimentar, un recurs motivat nu a fost depus.

În acest sens instanța de recurs remarcă jurisprudența Curții Europene în care s-a reiterat că, ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protecția

drepturilor sale de acces la justiție (cauza Van Harn versus Germany, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007).

Prin urmare, este cert faptul că avocatul Niculcea Edgar, în interesele Ludmillei Niculcea, fiind parte interesată în soarta soluționării prezentului litigiu, urma să întreprindă măsurile necesare de a proteja drepturile sale de acces la instanță prin depunerea unui recurs motivat, fapt, însă, ignorat de acesta.

Referitor la recursul declarat de Leșan Nicolae, în interesele Angelei Eșanu în care acesta își exprimă dezacordul cu soluția instanței de apel prin care apelanta a fost scutită parțial de la plata taxei de stat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează următoarele.

În conformitate cu art. 368 alin. (1) Cod de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

După cum rezultă din materialele dosarului, la depunerea cererii de apel împotriva hotărârii Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 16 decembrie 2015, Leșan Nicolae, în interesele Angelei Eșanu a solicitat prin cerere scutirea integrală de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel (f.d. 129).

Examinând cererea apelantului, instanța de apel prin încheierea din 09 iunie 2016, a admis-o și a scutit parțial apelanta Eșanu Angela de la plata taxei de stat în mărime de 10750 lei, la depunerea cererii de apel, nu a dat curs cererii de apel și a stabilit apelantei Angela Eșanu termen până la data de 23 iunie 2016, pentru achitarea taxei de stat în mărime de 8000 lei.

În conformitate cu art. 85 alin. (4) Cod de procedură civilă, în funcție de situația materială și de probele prezentate în acest sens, persoana fizică sau juridică poate fi scutită de judecător (de instanța judecătorească) de plata taxei de stat sau de plata unei părți a ei.

Având în susținere prevederile normei enunțate, la caz se constată că instanța de apel temeinic și legal a scutit parțial apelanta Angela Eșanu de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel în mărime de 10750 lei și nu a dat curs cererii de apel, stabilindu-i termen pentru achitarea taxei de stat în sumă de 8000 lei.

Materialul probator prezentat de către Leșan Nicolae, în interesele Angelei Eșanu în susținerea cererii cu privire la scutirea de la plata taxei de stat nu demonstrează și temeinicia cererii de scutire integrală de la plata taxei de stat.

Astfel, instanța de recurs relevă că, la emiterea soluției cu privire la admiterea cererii depuse de Leșan Nicolae, în interesele Angelei Eșanu cu privire la scutirea de la plata taxei de stat, instanța de apel corect a reținut că probele prezentate de ultimul, și anume certificatul de divorț și certificatul de naștere al copilului minor, constituie temei doar pentru scutire parțială de la plata taxei de stat.

Or, faptul că fostul soț nu achită pensia pentru întreținerea copilului minor apelantei Angela Eșanu, nu indică și la lipsa altor venituri și surse financiare de către

aceasta, care ar justifica imposibilitatea achitării taxei de stat la depunerea cererii de apel în cuantumul stabilit de instanța de apel.

În consecință, în lipsa probelor concludente și pertinente ce ar demonstra incontestabil situația materială dificilă a Angelei Eșanu, cererea acesteia cu privire la scutirea integrală de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel nu poate fi admisă integral.

Colegiul judiciar concluzionează că, argumentele invocate în cererea de recurs cu privire la netemeinicia soluției instanței de apel prin care a fost dispusă scutirea parțială de la plata taxei de stat sunt lipsite de suport legal, iar soluția adoptată de către instanța de apel prin încheierea din 09 iunie 2016, cu privire la scutirea parțială de la plata taxei de stat este una întemeiată, aceasta fiind compatibilă și cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale, având în vedere că dreptul la un tribunal nu este absolut, or acesta poate fi supus unor diverse limitări de ordin pecuniar (plata taxei de stat) sau procedural (autorizație prealabilă).

În circumstanțele sus relatate și având în vedere că recursul declarat Niculcea Edgar, în interesele Ludmilei Niculcea este unul nemotivat, iar recursul declarat de Leșan Nicolae, în interesele Angelei Eșanu este unul neîntemeiat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursurile și de a menține încheierea instanței de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. a) și art. 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Niculcea Edgar, în interesele Ludmilei Niculcea și recursul declarat de Leșan Nicolae, în interesele Angelei Eșanu.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 09 iunie 2016 în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Eșanu Angela împotriva Ludmilei Niculcea, cu privire la încasarea datoriei și cererea reconvențională depusă de C.A. „Niculcea Ludmila” împotriva Angelei Eșanu, cu privire la încasarea onorariului restant.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului, judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Maria Ghervas

Nicolae Craiu